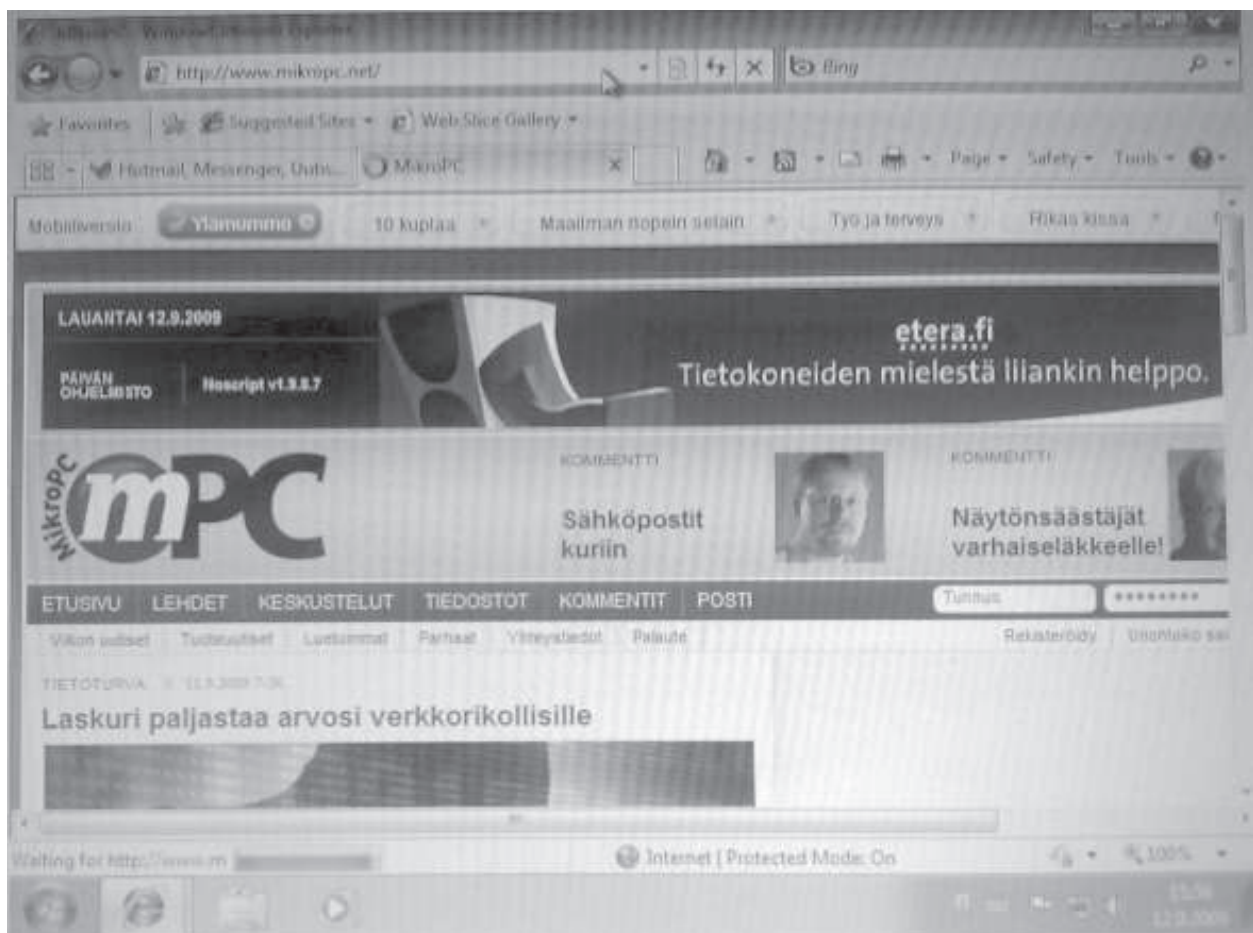

Mikrofan

MikroPC:n sivu Windows 7:n Internet Explorer 8:ssa Sun'in Virtuaboxin sisällä nähtynä.

Pirkanmaan Mikrotietokonekerho on laite-riippumaton yleiskerho, jonka tarkoituksena on edistää tietojenkäsittelyn ja mikrotietokoneiden käytön osaamista.

Kerhon hallitus

Puheenjohtaja: Markku Sohkanen
Puh. 0400 265 556
e-mail: oh3kaq@sral.fi

Varapuheenjohtaja: Rauno Mäntysilta
Puh: 040 778 5648
e-mail: rauno.mantysilta@netti.fi

Sihteeri: Helena Alapere
e-mail: helena.alapere@dlc.fi

Rahastonhoitaja: Risto Korkee
Puh: 0400 775 645
e-mail: oh3kx@sral.fi

Jäsen: Timo T. Laine
Puh: 03 377 0324
e-mail: ttlaine@netti.fi

Jäsen: Tauno Luukkala
Puh: 0400 236 992
e-mail: isoflex@yritys.tpo.fi

Jäsen: Risto Leppänen
Puh: 040 572 2737
e-mail: ristol@kolumbus.fi

Mikrofan internetissä:

Sähköposti: mifaposti@gmail.com
Kotisivut: <http://www.saunalahti.fi/mikrofan>
Kotisivujen ylläpitäjä: Hannu Haapasaari
e-mail: hh@haapasaari.org

Mikrofan julkaisee jäsenlehteä neljä kertaa vuodessa ja järjestää kerhoiltoja kevät- ja syyskaudella säännöllisesti joka toinen viikko torstaisin.

Jäsenlehden toimittaja: Risto Leppänen
e-mail: ristol@kolumbus.fi

Mikrofanin jäsenlehti 29. vuosikerta
ISSN: 0786-4329
Painopaikka: Tehokopiointi Oy Tampere
Painos 40 kpl

Kerhoillat

Kerhoillat pidetään Tampereella Sampolan koulun ATK-luokassa, ell'ei toisin mainita ohjelman yhteydessä.

Syyskauden 2009 ohjelma

10.09.09	Syyskauden avaus+ keskustelua	Markku S
24.09.09	Firefoxin lisäosat	Risto L
08.10.09	Miniläppärin Linux-asennukset	Hannu H
22.10.09	Suosikkiohjelmani	Jäsenet
05.11.09	Exkursio VR:n Rautah. varikko	Markku S
19.11.09	Syyskokous+ Valo-CD:n esittelyä	Risto L
03.12.09	Windows / Lumileopardi	Reino R
11.12.09	Pikkujoulu	T.Luukkala

22.10.09 iltaan toivotaan ilmoittautumisia etukäteen ja mitä ohjelmaa aikoo esitellä päällekkäisyyksien välttämiseksi.

Ilmoittautumiset Markulle: oh3kaq@sral.fi

**Excursioon ennakko-ilmoittautuminen
Markulle e-maililla: oh3kaq@sral.fi
ma 2.11. mennessä**

Muutokset mahdollisia, varmista kerhon sivuilta!

SISÄLLYSLUETTELO

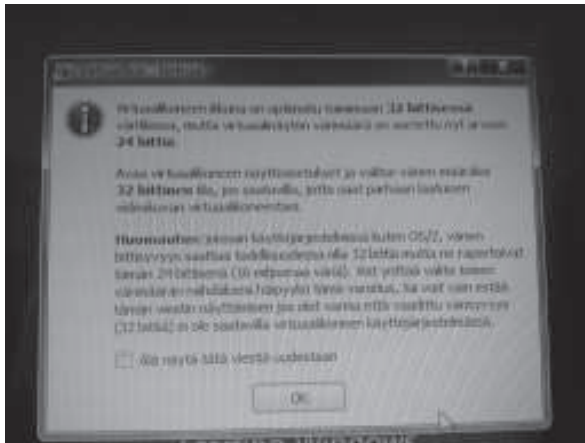
Virtuaalista elämää	s. 3
Mikromuseoyhdistys perustettu	s. 6
Ojelmien asentaminen Linuksissa	s. 8
BIOS'in palautus	s. 9
Tietoturvauutisia	s. 11

VIRTUAALISTA ELÄMÄÄ

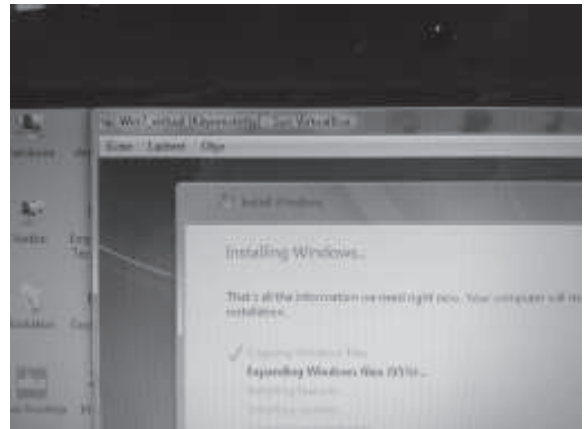
Latailin ja polttelin DVD-levylle Windows_7_Enterprise:n. En kuitenkaan halunnut 'sotkea' nykyistä Vistan asennustani millään tavoin, joten asentamaan en ruvennut aiemman huonon kokemuksen vuoksi. Olin kuitenkin asentanut koneelle Sunin Virtual-boxin, joten juolahtipa mieleen kokeilla Win7:n asennusta siihen. Se kun ei sotkisi mitään muuta koneella. Ei kun tuumasta toiseen!

Kun käynnistin Virtualboxin, niin sehän kyselemään, että mihih tehdään virtuaalilevy. No päätin, että ei ainakaan nykyiselle järjestelmälevylle, ett'ei missään tapauksessa sotketa käyttistäni. Siispä ohjasin asennuksen D:\ osiolle. Sinne sitten tehtiin dynaamisesti muuttuva 'levyasema', joka on itse asiassa muuttuvakokoinen tiedosto nimeltä **Win7.vdi**. Nimihän voi olla mikä tahansa, mutta ajattelin nimen jollain tavalla muistuttavan, mitä siellä 'pitäisi' olla.

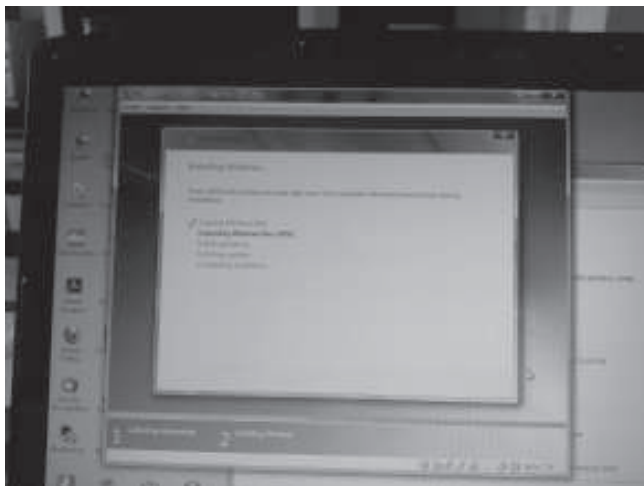
Kun laitoin DVD:n asemaan, niin Virtualbox rupesi sitten jossain vaiheessa tosiaan asentamaan Windowsia. Vähän oli vielä huoli, että meneeköhän kaikki nyt ihan oikein, mutta harrastajaltahan edellytetään seikkailumieltä, joten siitä vaan!

Virtuaali_ikkuna

Tiedoston_purku95%

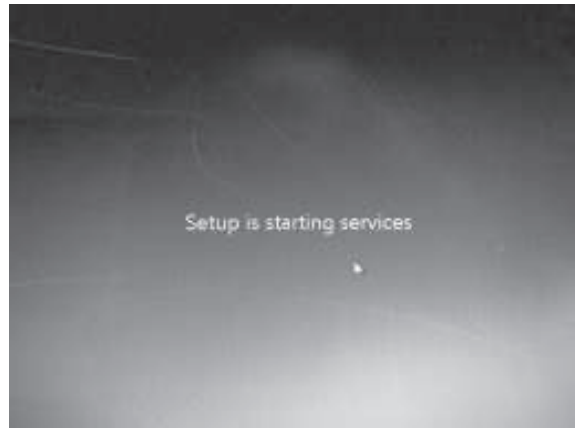
Windows_asennus menillään

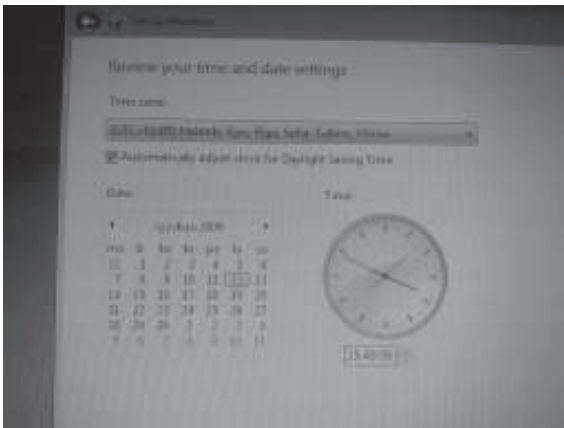
Oikea CTRL-näppäin, jolla vaihdellaan Virtuaali-ikkunan ja normaalin välillä

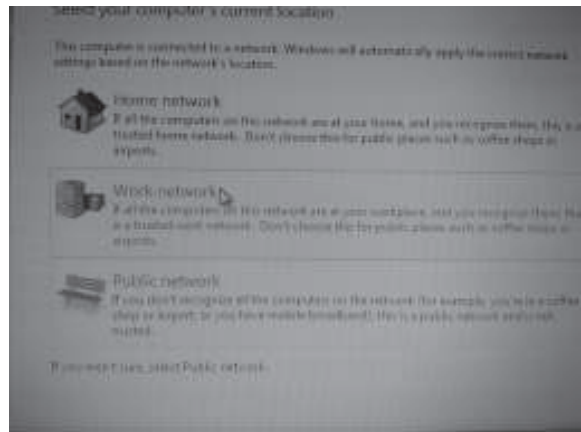
Päivitetään rekisteriasetuksia

Palveluastukset

Paikalliset asetukset

Verkkoasetukset

Asetusten viimeistely

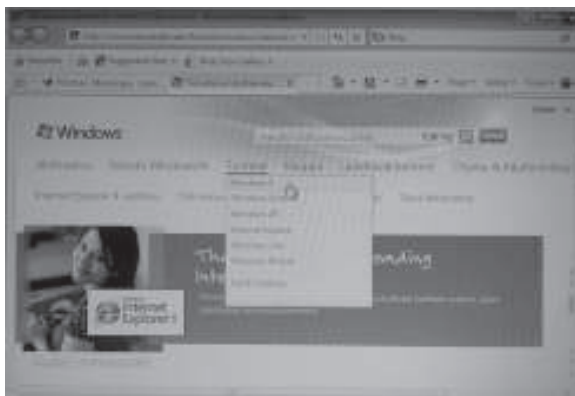
Siinä se on! Win7:n työpöytä

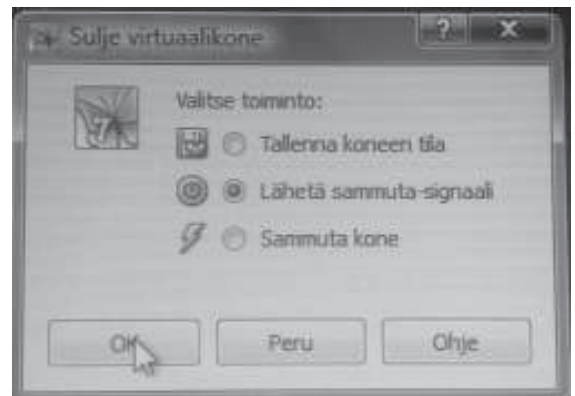
Verkkoasetukset

Päivitetään

Internet Explorer 8

Suljetaan virtuaalikone

Virtuaalikone sammutettu

Tämmöinen tarina virtuaalisesta Windows_7:n asennuksesta. Yllättävän hyvin se kuitenkin sujui peloistani huolimatta. Firefoxin asennus meni normaalisti, lisäosatkin asentuiivat kuten xMarks, uudelleen käynnistyksen jälkeen. Jatkan asiaan perehtymistä tulevaisuudessa, katsotaan mitä saan aikaan.

PS: Kuvat otettu kännykällä, siksi vähän huonoja. Tampereella 13.9.2009 Risto Leppänen

MIKROMUSEOYHDISTYS

Sain linkin FLUG'in kautta, että tuollainen ollaan perustamassa suomeen. Jo 'vuosikymmeniä' asiaa suunnitelleena päätin mennä tilaisuuteen. Tilaisuus oli 10.10. klo 10:10 osoitteessa Helsinki 10, Kirjasto 10. Siis pelkkiä ykkösiä ja nollia. Hienoa! Lähetin tiedon tilaisuudesta muutamille mielestäni mahdollisesti kiinnostuneelle jäsenelle ja Röyskön Mape lähtikin mukaan. Saavuimme junalla Hesaan 9:30, joimme kahvit ja menimme Kirjasto 10:n ovelle. Sepäs aukesi lauantaina vasta klo 10, joten odottelimme hetken aikaa. Olimme ensimmäisinä odottelemassa, mutta aukeamisen lähestyessä alkoi tulla muitakin paikalle. Kun sähkölukko aukeni, niin menimme sisään ihmettelemään, missä se Huone oikein on. Joku sitten arveli sen olevan yläkerrassa ja sinne sitten. Mutta ovi sinne oli kiinni, hetken oven edessä pulistuamme tuli joku avaamaan ja pääsimme sisään. Paikalla oli mies nimeltään Reidar Wasenius, joka toivotteli porukan tervetulleeksi. Kun kello lähestyi ilmoitettua aikaa 10:10, joku totesi, että aloitetaan sitten perustamiskokous tasan 10:10.10! Ja niinhän sitten tehtiinkin. Aluksi suoritettiin esittäytymiset, siihen voi todeta, että paikalla oli todella 'kovan tason' henkilöitä, mitä tulee alan tuntemukseen. Varhaisimmat olivat aloittaneet tietokoneharrastuksen jo -60-luvulla! Esittäytymisten jälkeen keskusteltiin perustettavan yhdistyksen nimestä, mutta lopuksi päädyttiin kuitenkin ehdotettuun Suomen Mikromuseoyhdistys-nimeen. Seuraava keskustelua aiheuttanut kysymys olikin sitten sääntöjen toimintamuotojen sisältö. Lopulta tarkoitus- ja toiminta kohdan sisällöksi vahvistui:

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää mikro- ja minitietokoneiden ja niiden kaltaisten laitteiden sekä niiden ohjelmistojen, oheislaitteiden, dokumenttien ja tarvikkeiden säilymistä, jatkuvaa käyttöä sekä käyttöön liittyvän kulttuurin säilymistä, kehittymistä ja arvostuksen lisääntymistä.

Sitten keskusteltiin toiminnan toteuttamistavoista, joiksi lopulta vahvistettiin seuraava:

Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys voi:

- * harjoittaa museotoimintaa ja entisöintiä
- * harjoittaa museoesineiden välitystoimintaa
- * järjestää kulttuuri-, keskustelu- ja koulutustilaisuuksia sekä juhlia
- * harjoittaa tutkimus-, tiedotus- ja julkaisutoimintaa
- * olla yhteistoiminnassa muiden alan toimijoiden kanssa
- * tehdä aloitteita eri viranomaisille

Viimeinen keskustelua aiheuttanut aihe oli toiminnan toteuttamistapa. Sellaiseksi hyväksyttiin:

Toimintansa tukemiseksi yhdistys voi tarjota museotoimintaan, välitystoimintaan ja entisöintiin liittyviä palveluita, harjoittaa julkaisutoimintaa, ottaa vastaan

lahjoituksia ja testamentteja sekä omistaa toimintaansa varten tarpeellista irtainta ja kiinteää omaisuutta, järjestää kilpailuita sekä toimeenpanna asianmukaisen luvan saatuaan arpajaisia ja rahankeräyksiä.

Hallitukseen valittiin puheenjohtajaksi valitun Reidar Waseniuksen lisäksi:

Lauri Hirvonen, Juha-Pekka Jokela, Risto Leppänen, Jari Nopanen ja Kim Viljanen

Tuossa vielä toiminnan tarkoituksesta:

Kyseessä on kaikille kiinnostuneille avoin yhdistys. Yhdistyksen tarkoituksena on mm. "edistää perinteisten koti- ja mikrotietokoneiden jatkuvaa käyttöä sekä siihen liittyvän kulttuurin säilymistä ylläpitämällä museota sekä tapahtumien ja julkaisujen".

Jäsenmaksuksi vuoden 2010 loppuun on kaavailtu 10e, jotta saadaan katettua perustamis- ja rekisteröimiskuluja. Mitään palkkioita ei kellekään tässä vaiheessa ole tarkoitus maksaa.

Tervetuloa mukaan kirjaimellisesti Historialliseen ja Tärkeään toimintaan!

Seuraava 'miittinki' on la. 24.10. Kaapelitehtaalla Alternative Partyn aikana. Ajattelin mennä sinnekin, vaikka se ei ihan välttämätöntä olisikaan. Siellä kuitenkin suunnitellaan yhdistyksen jatkotoimia, joten lienee hyvä olla mukana näin aluksi intensiivisemmin.

Pari linkkiä kiinnostuneille:

<http://www.facebook.com/group.php?gid=289280860146>

<http://www.mikromuseo.fi/drupal/>

Alternative Party on täynnä 101010101:stä!

Digitaalisen kulttuurin festivaalin Alternative Partyn tärkeä osa on laaja teknologia- ja taidenäyttely, jossa esillä ja kosketeltavina mm. Commodore 64, Amiga 500, Nintendo 64, Vic-20, Commodore 128, DOS PC, MSX-koneita, UNIX- ja VMS-laitteita, robotteja, Cray CX1 -supertietokone, kyberlemmikkejä, digitaalista taidetta ja hyvin paljon muuta!

Mikäli olet kiinnostunut Suomen mikromuseoyhdistyksen toiminnasta, suosittelemme osallistumaan etenkin lauantaina 24.10., jolloin järjestetään (kaiken muun ohjelman ohella) kaikille avoin Mikromuseon tapaaminen ja ideointipalaveri. Voit myös liittyä jäseneksi!

Sunnuntaita 25.10. puolestaan suosittelemme erityisesti perheille! Ovatko sinun lapsesi nähneet isän ja äidin nuoruusvuosien tietokoeet?

Risto Leppänen

Ohjelmien asentaminen Linux:issa

Mikrofanin kerhoilta 8.10.2009 Hannu Haapasaari

Esimerkkejä esitellään kannettavilla

- 1 Acer TravelMate 5520, Ubuntu 9.04 (Debian)
- 2 Acer AspireOne, Linpus linux (Fedora)
- 3 Asus eeePC, Xandros linux (Debian)
- 4 Nokia Internet tablet N810, Maemo linux (jos etäkäyttö onnistuu)

Ubuntu wubi:lla asennettuna

(Lainaus linux.fi)

”Wubi-asennusohjelmalla voidaan asentaa [Ubuntu](#) Windows-osion sisälle [levykuvaan](#) ilman kiintolevyn [osiointia](#) tai edes asennuslevyn polttamista. Käyttöjärjestelmän valinta tapahtuu Windowsin oman käynnistysvalikon kautta.”

Ohjesivu: <http://linux.fi/wiki/Wubi>

Etäkäyttö

Esimerkit yritetään toteuttaa siten, että kohdekoneilla on käynnissä vnc-palvelin ja asiakaskoneella vnc-asiakasohjelma tai vastaava.

Vnc-protokollasta, katso: <http://linux.fi/wiki/VNC>

”VNC (*Virtual Network Computing*) on [protokolla](#) tietokoneen [graafiseen](#) etäkäyttöön tai pelkkään etäkatseluun. VNC-protokolla on avoin ja alustariippumaton ja sitä tukevia palvelin- ja asiakasohjelmistoja löytyy kaikille yleisimmille käyttöjärjestelmille.”

Yritin käyttää myös ohjelmistoa Team Viewer. Onnistui vain satunnaisesti ja toiminta vaikutti kiikkerältä, joten turvaudun vnc:hen.

Vnc-yhteyksiä käyttäen pyrin siis näyttämään koneella Acer Travelmate eri käyttöjärjestelmien esimerkkejä.

Käyttöjärjestelmät

Ubuntu 9.04

Ubuntu, katso <http://fi.wikipedia.org/wiki/Ubuntu>

Ohjelmien asentaminen, katso http://fi.wikibooks.org/wiki/Ubuntu_tutuksi/

Ohjelmien asentaminen ja pakettivarastot

Asentaminen on helpointa, automaattista, Synaptic-pakettienhallintaohjelmalla (Lisää/poista sovelluksia). Komentoriviltä pakettienhallintaa voi käyttää käskyillä `apt-get` tai `aptitude`. Pakettienhallinnan käyttämiseen tarvittavat pääkäyttäjän oikeudet.

Xandros

<http://linux.fi/wiki/Xandros>

Xandros on alun perin [Corel Linuxiin](#) pohjautunut kaupallinen [jakelu](#). Xandros on [Eee PC](#) -kannettavan oletuskäyttöjärjestelmä.

Asus eeePC:ssä on kaksi työpöytämodia, oletuksena ”Helppokäyttö, easy mode” sekä ”Koko työpöytä, full mode”. ”Koko työpöydän” esille saamiseksi pitää ehkä vähän asennella. Komentoriviltä (`alt control t`) tapahtuva asennus on kaksivaiheinen:

```
sudo apt-get update
sudo apt-get install ksmsserver kicker
```

Koko työpöydän valintakuvake näkyy koneen käytön lopetusikkunassa (alapalkista oikealta punainen pallukka, jonka sisällä I). Jos avautuvassa ikkunassa on kuvake ”Koko työpöytä”, ”Full

mode” valittavissa (ja edellinen asennus tarpeeton). Koko työpöydän ikkuna on normaalin kde -työpöydän kaltainen. Kun valitaan ”Koko työpöytä” kone käynnistyy uudelleen, mutta esim. wlan -yhteys säilyy. Päävalikon amerikkalais-suomalaisesta valikosta löytyy ”Application ? Järjestelmä ? Synaptic-pakettienhallinta. Se voidaan käynnistää myös komentoriviltä komennolla ”sudo synaptic”. Koska Xandros on debian -pohjainen, sujuvat asennukset Ubuntun tapaan, jos paketteja löytyy.

Miniläppäri Acer Aspire Onen biosin palautus

Kohtasin miniläppäriini Acer Aspire Onen käytössä ongelman. Kone ei käynnistynyt. Ainoa elonmerkki oli tuulettimen käyntiääni. Kokeilin aikani. Yritin myös käynnistystä koneen recovery-levyltä. Tulos oli aina sama. Mietin jo koneen siirtämistä museoitavaksi. Olin kuitenkin sijoittanut koneen hankintaan merkittävät 199 euroa. Olin kokeillut siinä muitakin käyttöiksi kuin alkuperäistä Linpus-linuksia. Muistia olin kasvattanut 512 megasta puoleentoista gigaan. Muistin lisäys oli vaatinut aika paljon koneen purkamista (ja kokoamista). Armeijassa aikanaan, 60-luvun alussa, pura - kokoa -töitä oli harjoiteltu ikivanhoilla kivääreillä. Niidenkään takuu ei ollut enää voimassa, niin kuin ei koneenikaan. Korjaus virallisella pajalla olisi maksanut niin paljon, ettei sitä kannattanut ajatella.

Haudoin ongelmaa ja yritin jopa unohtaa laitteen olemassaolon. Päätin turvautua nettihakuihin.

Olisikohan joku onnistunut elvytyksessä. Miksei, kun se kerran korjaamollakin onnistuu. Netistä löytyi ihan hyvät ohjeet Acerin biosin palauttamiseksi. Homma on sen verran kiikkerä, niin kuin esimerkiksi digiboksien tai reititinten firmwaren vaihtaminenkin, ettei sitä kannata turhan päiten mennä kokeilemaan. Ei tätäkään, vaikka tehtävä osoittautui lopulta yllättävän helpoksi ja vähätöiseksi. Palveluntarjoaja tietenkin ilahtuisi tässä kohtaa tv-tyylisestä ilmaisusta ”älä kokeile tätä kotona”.

Alkuun pääsin nettiosoitteen <http://macles.blogspot.com/2008/08/acer-aspire-one-bios-recovery.html> tiedoilla. Käännän ohjeen:

AA1:llä on sisäänrakennettu biosin palautusrutiini, jolla on mahdollista elvyttää bios vaikkei järjestelmä enää käynnisty. Se on tarkoitettu vain hätätilanteita varten ja saattaa mitätöidä takuusi, niinpä käytä sitä omalla vastuullasi.

Tee joka vaihe huolella!

Formatoi ensin USB-tikku FAT -järjestelmään.

Lataa uusin BIOS ja sijoita FLASHIT.EXE ja BIOS-tiedosto tikun juurihakemistoon. Vaihda BIOS-tiedoston nimeksi ZG5IA32.FD, tämä on tärkeää. Älä poista USB-muistia.

(Googlen kääntäjä on erinomainen apu. Sitä paitsi se tuottaa ihan hauskaa suomea. ”Lataa uusin BIOS ja laittaa niin FLASHIT.EXE ja BIOS-tiedosto juurihakemistossa keppiä. Nimeä BIOS-tiedosto ZG5IA32.FD, että on tärkeää. Älä poista USB-muistille.”)

Sammuta AA1, varmista, että akku ja virtalähde on kytketty. Paina Fn + Esc, pidä se painettuna ja paina virtapainiketta saadaksesi AA1:n käyntiin. Vapauta Fn + Esc muutaman sekunnin kuluttua, virtakytkin vilkkuu. Paina virtapainiketta kerran. AA1 aloittaa BIOS flash korjauksen, älä keskeytä sitä missään olosuhteissa. Hetken kuluttua virtapainike lakkaa vilkkumasta, ja AA1 käynnistyy uudelleen jonkin ajan kuluttua. Odota kärsivällisesti.

BIOS on korjattu ja kaikki asetukset palautettu oletusasetuksiksi.

Jos jostain syystä olet tehnyt virheen menettelyn aikana ja kone ei käynnisty odota 5 minuuttia ennen kuin sammutat sen, varmistaaksesi, että se ei ole vielä päivittämässä BIOSia.

Tällä sivulla on käännetyin tekstin jälkeen runsaasti kommentteja, joista ilmenee mm. joitain syitä ja tilanteita, missä biosiin pääsy on estynyt. Lähetettyjen kiitosten määräästä voitaneen päätellä, että tekeväälle sattuu muuallakin kuin Suomessa.

Osoite uusimman bios:in lataamiseksi:

<http://sites.google.com/site/maclesblogspotcom/BIOS>

Lisää tietoa:<http://macles.blogspot.com/2009/04/acer-aspire-one-bios-3310.html>

Näitä tietoja löytyy myös osoitteesta: <http://haapasaari.org/mikrofan/>

Syyskuussa 2009 Hannu Haapasaari

Pehmeää dataa

- Eliittimittari 0,2 %

Kokeilen julkisia tietokantoja yhdistelevää ohjelmaa, että mitä mieltä se on sukunimestäni. Mukana ovat mm. Väestörekisterikeskus, kansanedustajat vuodesta 1907 ja vuosien 1640 - 1852 ylioppilaat. Mukana ovat myös 1939 - 45 sodissa kaatuneet ja taidemaailmasta Kuvataiteilijat sekä SKS:n Biografiakeskuksen tietokantoja, Myöhemmin mahdollisesti otetaan mukaan Suomen sotaturmat 1914 - 22 jne. Tämä mainio verkkosovellus oli mukana tänä vuonna MindTrek-kisassa (Äänestysaika on päättynyt).

Kovasti se muistuttaa vanhanaikaista manuaalista painetun puhelinluettelon ja verokalenterin yhdistelmää, joilla myös selvitti lähialueensa eliitin hyvin - tosiaikaisesti vielä paremmin kuin em. mittari, joka on vielä tekijöidensä mukaan varhaisessa beta-vaiheessa. Myönnän, että mittaustarkoituksin on hieman eri.

Isovanhempien perua oleva vihkiraamattu todistaa, että avioliitto solmittiin suvun aikaisemmalla nimellä ja siitä kannattaa katsoa myös päivämäärä. Olen tilintarkastajaluonteellani lukenut vanhoja kodin asiakirjoja ja huomannut, että päivämäärä vetäytyy useita kertoja taaksepäin vuosien mittaan (vaikka mitään inhimillistä syytä ei olekaan). Kirkonkirjojen tekstiä on varmaankin vaikea lukea, mutta eikö yksi tulkinta riitä. On päiväys, jolloin isovanhemmat eivät olleet edes Suomessa, vaan omilla tahoillaan maailmalla. Viimeinen päiväys on venytetty niin, että isoäiti on miehensä edellisen avioliiton lasten äiti ja tässä on varmaan tarkoituksenmukaisuusyitä. Kirjoitin tämän esimerkkinä siitä, että aina on ollut beta-vaihe ja hyvä niin.

Hyvä niin: on ainakin jonkinlaista tietoa. Nykyviestintä on todella katoavaista jo yhden ihmiskukupolven aikana. Pelkäänpä, vaikka syntyisi yksi teollisuuden ala, joka jatkuvasti siirtää vanhaa

tietoa formaatilta uudelle ja sovittelee järjestelmältä toiselle luettavalle, tietoa tuhoutuu.

Mitä on kaikki tieto. Tallennetaanko sosiaalisten ohjelmien: mitä teit/ajattelit tänään. Sehän olisi vankaa tietoa tästä päivästä. On ajatuksia, joita voidaan ajatella vain tänään. On tekoja, joita voidaan tehdä vain tämän kerran. Haikeana ajattelen vanhaa kirjeenvaihtoa, jossa jokainen lause on ehditty miettiä, kun se on kauniisti kirjoitettu paperille. Vastaanottaja on sitten sitonut kirjeet silkkinauhalla pieneksi paketiksi, jonka hän on kätkenyt piirongin salalokeroon tai jota hän on pitänyt upeasti esillä riippuen kirjoittajien suhteen julkisuudesta. Kuinka monta iki-ihanaa kirjeromaania näistä on syntynyt taitavien kirjailijoiden käsissä!

Monesti harmittaa, kun haluaisi osallistua. Haluatko auttaa kehitystyössä, että voimme edelleen parantaa tuotettamme. Rekisteröidy, että voimme ilmoittaa maailmalle, että kuinka hyvin meillä menee.

- Haluaisin, haluaisin, mutta kastike palaa pohjaan.

Toisinaan kyllä miettii, mihin tunnistetiedot lopulta joutuvat. Vaikkakin ne, jotka eivät kysele ja ehdottele, tallentavat nettielämämme koukuttaen meidät, koska tietävät: mitä tietoa haettiin, keihin pidettiin yhteyttä, mitä ostettiin.

Tiedosta on tullut esine. Vanhaa tavaraa on pakko heittää pois nurkista tilaa viemästä ja pölyjä keräämästä. Suurin osa on kulunut jo aiemmin itsestään pois. Kierrätä? Jaa?

Iskusanat ovat tyhmää ja tyhjää sanahelinää. Niin muisteli Pirkkalan isomummonikin.

- Rispaantunut ja likainen Molla-Maija oli viskattava uuniin, vaikka pientä sydäntä särki.

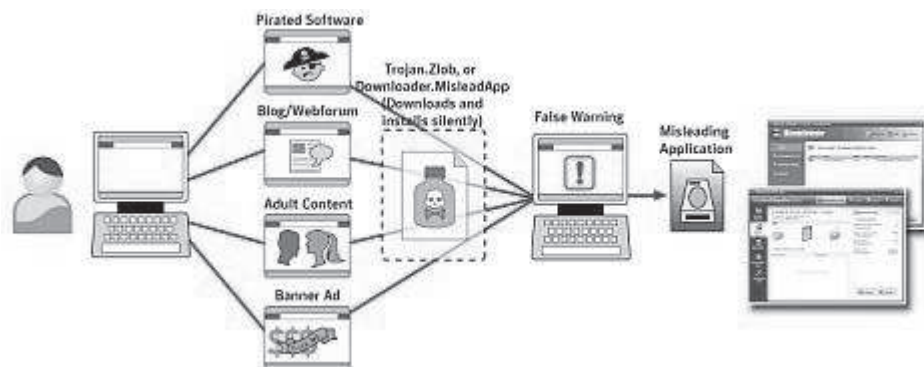
Helena Alapere

Tietoturva uutisia

43 miljoonaa ihmistä osti rikollisten “virusturvaa”

Symantec: uhreja valtavasti

20.10.2009 8:02 Tietokone Samuli Kotilainen

Rikolliset ovat huijanneet kymmeniä miljoonia ihmisiä ostamaan “tietoturvaohjelmia”, jotka ovat parhaimmillaan hyödyttömiä. Pahimmillaan ohjelmat tuovat koneelle haittaohjelmia. Bisnes on niin tuottoisaa, että perinteisten virusten levittäminen on jäänyt taka-alalle. Rikollisten tulot ovat miljardiluokassa.

Ilmiöstä varoittaa Symantec. Yhtiön turvatutkijat ovat löytäneet maailmalta jo 250 erilaista “tietoturvaohjelmistoa”. Ohjelmien nimet, nettisivut ja käyttöliittymät näyttävät aidoilta, ja niissä matkitaan aitoja kaupallisia tuotteita.

Käyttäjä maksaa 20–50 euroa ohjelmasta, josta ei ole mitään hyötyä. Jotkin ohjelmat lataavat koneelle uusia haittaohjelmia, eivätkä kerro niistä mitään.

Symantec arvioi, että viime vuonna noin 43 miljoonaa ihmistä meni lankaan. Jos heiltä kaikilta on saatu reilut parikymmentä euroa, olisivat rikollisten tienesti miljardin euron luokassa.

Myös levittäjät saavat jättitulot

Ohjelmien tekijät antavat suuren osan tuloista levittäjille. He taas houkuttelevat uhreja esimerkiksi nettisivuilla, jotka väittävät koneella olevan virustartuntoja. Asian korjaamiseen suositellaan huijausohjelmaa, joka näyttää puhdistavan koneen.

Ohjelmien jakelijoille maksetaan provisiota huijattujen käyttäjien mukaan. Symantec kertoo, että proviisio voi olla yli 50 000 euroa joka kuukausi. Vuositasolla yksittäinen jakelija voi tienata vähintään satoja tuhansia euroja, ja toisinaan paljon enemmänkin.

Yli 30 suomalaista lankesi nigerialaishuijauksiin

Värvääminen alkoi nettiyhteisöjen ja pikaviestien kautta

12.10.2009 8:45 Tietokone Tero Lehto

Useita kymmeniä suomalaisia on otettu kiinni kuluvana vuonna, koska he olivat yrittäneet lunastaa pankista rahaa väärennetyillä matkasekeillä. Poliisi selvitti, että ainakin yli 30 ihmistä oli langennut nigerialaishuijauksiin.

Itä-Uudenmaan poliisin aloittamasta tutkinnasta kertoo maanantain Helsingin Sanomat.

Poliisi epäilee väärennetyjen sekkien olevan peräisin niin sanotuista nigerialaishuijauksista. Uhreille oli tarjottu houkuttelevaa kansainvälistä työtehtävää yleensä nettichatissä. Poliisin mukaan keskustelijoiden välillä oli usein alkanut myös nettiromanssi. Hyväuskoisille on saatettu luvata esimerkiksi kansainvälisen mallin töitä.

2

Näillä verukkeilla ihmisiä on houkuteltu lunastamaan väärennetyjä matkasekkejä. Sekin lunastamisesta oli myös palkkio.

Jos rahat saatiin, ne lähetettiin eteenpäin jonnekin Eurooppaan ja sieltä Nigeriaan.

Hyväuskoiset huijatuksi tulleet ovat jääneet summan velkaa pankille, kun sekki on todettu väärennetyksi. Pankit myös yleensä ilmoittavat väärennöksistä poliisille.

Yleensä ihmiset tajuavat tullessaan huijatuksi ensimmäisen väärän sekin lunastamisen jälkeen. Tyypillisesti he joutuvat tässä vaiheessa myös tekemiseen poliisin kanssa, koska pankki ilmoittaa yleensä vääristä sekeistä virkavallalle.

Väärän sekin lunastanut voi saada syytteen maksuvälinepetoksesta ja väärennöksestä. HS:n tietojen mukaan osa tapauksista on jo edennyt tuomioistuimiin.

Yksi nainen kertoi lehdelle saaneensa ympäri Eurooppaa välitettäväksi yli 200 väärennettyä 500 euron matkasekkiä. Tämä ei tajunnut huijausta, vaikka osa sekeistä oli jo hylätty. Yhteyttä pidettiin netissä pikavestein ja yhteisöpalvelun kautta.

Suomalaiset ovat langenneet nettihuijauksiin ennenkin. Tunnetuin tapaus on Wincapita-sijoitusklubi, joka lupasi 400 prosentin tuottoa sijoitukselle valuuttakaupalla. Mitään valuuttakauppaa ei koskaan käytykään.

Niclas Storås, MikroPC, 9:06

Ystäväsi saattaa suunnitella käyttäjätillesi murtautumista

Useampi kuin joka kymmenes yhteisöpalveluiden käyttäjä uskoo, että heidän käyttäjätileilleen on murtauduttu, kertoo brittitutkimus.

Lisäksi hintavertailupalvelu Moneysupermarket.comin tekemän tutkimuksen mukaan kahdeksan prosenttia netin käyttäjistä myöntää joko suunnitelleensa tai onnistuneensa murtautumaan ystävänsä käyttäjätilille **Facebookiin**, **Twitteriin** tai **sähköpostiin**.

Usein tietorikollinen löytyy paljon oletettua lähempää, sillä kaikista todennäköisin tuttu tietomurtaja on mustasukkainen puoliso.

Tämän lisäksi myös todennäköisiä syitä ystävien tekemiin tietomurtoihin olivat käytännön vitsit, vakoilu sekä tarkistaminen, mitä heidän selkensä takana puhutaan.

Tutkimukseen osallistuneista kaksi kolmesta kertoi vaihtaneensa salasanansa, kun heidän käyttäjätileilleen oli murtauduttu.

”Yhteisöpalveluista on tullut tavallinen osa elämää. On hyvä muistaa, että sadoilla ihmisillä saattaa olla pääsy yksityisiin tietoihisi”, varoittaa mobiili- ja nettiyhteyksistä vastaava johtaja James Parker Moneysupermarket.comista Pc Advisor -uutissivustolla.

Hänen mukaansa julkisesti esillä olevassa sähköpostiosoitteessa ei kannata säilyttää tärkeitä asioita kuten nettipankkitietoja.

Risto Leppänen